

Előterjesztés

Ősi Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2019. május 16. napi
munkaterv szerinti nyilvános ülésére
- előterjesztés a 11. napirendi ponthoz -

Tárgy: Fenntartható Energia és Klímaakcióterv (SECAP) kidolgozása Veszprém megyében

Előterjesztő: Kotzó László polgármester

Összeállította: Andrásiné Marton Mónika jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv lényege¹

- felméri a település jelenlegi energetikai helyzetét, az energiafogyasztás szerkezetét,
- számba veszi a településen jelentkező legjellemzőbb, klímaváltozáshoz köthető természeti jelenségeket,
- megoldási javaslatokat nyújt az energiafelhasználás mérsékléséhez, és a káros klímahatások elleni védekezéshez,
- számszerűsíti a várható eredményeket.

Milyen előnyökkel jár a SECAP az önkormányzat számára? ²

Az akcióterv objektív, statisztikai és tényadatokon alapuló áttekintést nyújt az önkormányzat számára a különböző szektorok (önkormányzati létesítmények, lakosság, közlekedés stb.) energiafogyasztásáról és szén-dioxid-kibocsátásáról. Ezáltal már rövid távon is jó alapul szolgál beruházások tervezéséhez.

Könnyebb hozzáférés pályázati forrásokhoz

Az Európai Unió támogatási konstrukciók pályázati kiírásai esetében sok esetben előnyt jelent, ha az önkormányzat rendelkezik energiastratégiával. A Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv (SECAP) alapul szolgálhat például az ELENA (European Local Energy Assistance) támogatás igénybevételéhez.

Tartósan csökkenő rezsiköltségek

Az energiahatékonysági intézkedések révén csökken az épületek energiafelhasználása. A település adottságainak leginkább megfelelő megújuló energiaforrás hasznosításával mind az önkormányzat, mind a lakosság számára csökkenthető a rezsiköltség.

Fenntartható energiafogyasztás

Amennyiben a település a helyben rendelkezésre álló, megújuló energiaforrásokból fedezi az energiafelhasználását, úgy függetlenebbé válhat az energiaszolgáltatóktól is.

Tisztább, élhetőbb település

Minél nagyobb szerepet kapnak a megújuló energiaforrások a település energiamixében, annál kevesebb szennyező anyag kerül a levegőbe. A zöldfelületek növelése és a kerékpárutak bővítése kellemesebb életkörülményeket eredményez.

A Veszprém Megyei Önkormányzat mint projektgazda közreműködésével Bakony és Balaton Keleti Kapuja Közhasznú Egyesület vidékfejlesztési közösség együttműködésével pályázati forrásból elkészítette Veszprém megye SECAP-ját. A helyi fejlesztési stratégiával rendelkező akció csoportokra (továbbiakban: HACS) a megyei önkormányzat megbízásából HACS-onként egy-egy SECAP dokumentum készült.

A HACS-ok részére készülő dokumentumok koordinációját a megyei önkormányzat végzi.

A SECAP kiegészíti BBKKE Helyi Fejlesztési Stratégiáját (fenntarthatóság elve, a környezeti értékek megóvása, a környezetbiztonság, a klímaváltozás negatív következményeinek csökkentése).

¹ Forrás: <https://www.energiaklub.hu/szolgaltatas/fenntarthato-energia-es-klimaakcioterv-secap-4003>

² Forrás: <https://www.energiaklub.hu/szolgaltatas/fenntarthato-energia-es-klimaakcioterv-secap-4003>

A Bakony és Balaton Keleti Kapuja Közhasznú Egyesület e témában a mellékelt levéllel keresett meg.

A megkeresésben foglalt hivatkozásban (<http://www.bakonyesbalaton.hu/Hirek/2019-05-08/SECAP-anyagok>) hozzáférhető a hivatkozott tanulmány, a Bakony és Balaton Keleti Kapuja Egyesület Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv 2019-2030 dokumentum (terjedelme - 122 oldal-miatt nem kerül csatolásra).

A SECAP-projekthez kapcsolódó lényegi pontokat a csatolt BBKKKE előterjesztés összefoglalja.

A dokumentum előnyeinek érvényesítéséhez a következő határozat képviselő-testületi elfogadása és az abban foglalt intézkedések megtétele szükséges.

... /2019. (05. 16.) képviselő-testületi határozat-javaslat

Ósi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a *Fenntartható Energia és Klíma akcióterv (SECAP) kidolgozása Veszprém megyében* tárgyú előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

- 1) A képviselő testület elfogadja a határozat 1. és 2. számú mellékleteiben szereplő „Veszprém megye területén működő helyi fejlesztési stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösségek összefoglaló Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 2019-2030”, valamint a Bakony és Balaton Keleti Kapuja Közhasznú Egyesület Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv 2019-2030. című dokumentumokat.
- 2) A képviselő testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez (Covenant of Mayors for Climate and Energy) *aláíróként* történő csatlakozáshoz szükséges intézkedéseket tegye meg.
- 3) A képviselő testület felkéri polgármestert, gondoskodjon arról, hogy a jelen határozat 1. és 2. számú mellékletében szereplő dokumentumok feltöltésre kerüljenek a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének (Covenant of Mayors for Climate and Energy) honlapjára.

Felelős: Kotzó László polgármester

Határidő: Döntést követően azonnal

Ó s i, 2019. május 12.

Kotzó L.
Kotzó László
polgármester

Bakony és Balaton Keleti Kapuja Közhasznú Egyesület
 Leader Helyi Akciócsoport
 8181 Berhida, Veszprémi u. 1-3.
 Telefon: +3630 877 8896
 E-mail: hbkkkocsoport@bakonyesbalaton.hu
www.bakonyesbalaton.hu

SECAP előterjesztés

Kapják: Bakony és Balaton KKKE tagönkormányzatai

Tisztelt Polgármester Asszony!

Tisztelt Polgármester Úr!

A Bakony és Balaton KKKE az előterjesztésben szereplő anyagok elkészítésében támogatta Veszprém Megye Önkormányzatát.

A SECAP tanulmány jelentősége, hogy a 2020 után kezdődő támogatási időszakban a pályázati források odaitélésénél a SECAP megléte is pontot érő előnyt jelent majd az önkormányzatok részére.

A SECAP elkészítése megtörtént, a projekt zárásaként a feltöltést kell elvégezni, amely a megyei önkormányzat által készített előterjesztés szerint történhet.

Az anyagok egyesületünk honlapján elérhetők:

<http://www.bakonyesbalaton.hu/Link/2019-05-08/SECAP-anyagok>

A feltöltés megoldásán a megye munkatársaival dolgozunk, ami az alábbiak szerint történik:

- a HACS közgyűlési határozattal aláíróként regisztrál a felületre és a tanulmányt feltölti, a projekt teljesített lesz.
- az önkormányzatok a határozatok meghozatala után önállóan, vagy térségként regisztrálnak és feltöltik a dokumentumot.

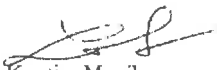
A megyével nyárig szerződésben álló szakértők felajánlották, hogy a határozatok birtokában a térségként való feltöltést vállalják, így azon önkormányzatok számára, akik június 1-ig a meghozott határozatot megküldik a HACS számára, biztosítjuk a feltöltést.

Amennyiben valaki későbbre halasztja döntést, a tanulmányt önállóan kell majd a rendszerbe feltöltenie, ezzel azonban hátrány nem érinti, csak a munkát kell házon belül elvégezni.

A szövetséghez való csatlakozás semmilyen anyagi teherrel nem jár, ezért javasoljuk, hogy a döntést mielőbb hozzák meg.

Berhida, 2019. május 8.

Üdvözlettel:

 Kontics Monika

munkaszervezet vezető

Bakony és Balaton Keleti Kapuja
 Közhasznú Egyesület
 8181 Berhida, Veszprémi út 1-3
 Adószám: 19363578-1-15
 Helyi Ikt: 09406317-10044647-0000000

Európai Unió
 Európa Mezőgazdaság
 Vidékfejlesztési Alap

BBKKKE HACS előterjesztése:**ELŐTERJESZTÉS**

Tárgy: Fenntartható Energia és Klíma akcióterv (SECAP) kidolgozása Veszprém megyében

A Veszprém Megyei Önkormányzat 5 Veszprém megyei várossal konzorciumban 2017-ben támogatási kérelmet nyújtott be a **TOP-3.2.1-16** felhívásra „*Fenntartható Energia és Klíma akcióterv (SECAP) kidolgozása Veszprém megyében*” címen, TOP-3.2.1-16-VE2-2017-00001 azonosító számon. Az Irányító Hatóság 2017. december 08-án kelt döntése alapján a kérelem támogatásban részesült. A támogatás teljes összege: 88.458.610,- Ft.

Általánosságban a SECAP-ról

- A Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv (SECAP) célja, hogy az elkészített szén-dioxid kibocsátás leltár alapján egy települési és térségi szintű energetikai cselekvési tervet fogalmazzon meg. A cselekvési tervben meghatározott beavatkozások hozzájárulnak a CO₂ kibocsátás csökkentéséhez, az energiahatékonyság növeléséhez, a fenntarthatóbb település-fejlesztéshez.
- A Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv stratégiai és operatív dokumentum, amely település/településközösségi szinten határozza meg a 2030. évi célkitűzések átfogó kereteit. A CO₂ Alap kibocsátás készlet eredményeit használja fel a legjobb akciók és lehetőségek azonosításához az önkormányzat CO₂-csökkentési célkitűzésének elérése érdekében. **Konkrét csökkentési intézkedéseket határoz meg határidőkkel és kijelölt feladatokkal kapcsolatban, amely a hosszú távú stratégiát tettekre váltja.** Az időszak végére elérendő szén-dioxid megtakarítás minimális célértéke – az EU stratégiája alapján – a bázisévhez viszonyítva 40%.

Veszprém megyei önkormányzati SECAP tartalmazza:

- A Veszprém Megyei Önkormányzat által konzorcium-vezetői szinten összefogott és koordinált SECAP kidolgozása a 6 db Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösség számára.
- Konzorciumi tagként részt vevő, 10.000 főnél nagyobb lélekszámú 5 Veszprém megyei város (Ajka, Balatonfüred, Pápa, Tapolca és Várpalota) települési szinten készített SECAP dokumentumainak figyelembe vétele *(jelenleg még nem állnak rendelkezésre)*.

Elvárt feladatok:

- A végső energiafogyasztási adatokat a területileg illetékes Önkormányzattól, a közmű szolgáltatóktól, valamint az egyes kategóriák szereplőitől közvetlenül szükséges bekérni és a kapott adatokat összesíteni.
- A feladat része a Polgármesterek Szövetsége által megadott excel formátumú sablon településközösségenkénti kitöltése, magyar illetve angol nyelven.
- A feladat része továbbá a településközösségi *(elkészültek)* és a városi SECAP dokumentumokból *(jelenleg még nem állnak rendelkezésre)* egy megyei szintű, maximum 100 oldalas összefoglaló dokumentum készítése, amelyekben önálló fejezetet kapnak a megyében települési szinten elkészített dokumentumok összefoglalói is.

Tervezett ütemezés:

- **2018. április 27-én Veszprémben a Megyeházán** - projektnyitó rendezvény
- **2019. április 30-ig be kell nyújtani** a kidolgozásra kerülő Veszprém megyei önkormányzati SECAP-ot a Covenant of Mayors (Polgármesterek Szövetsége) szervezethez
- **2019. június 30-ig meg kell tartani** a projektzáró rendezvényt

A projekt megvalósulása

A Veszprém Megyei Önkormányzat Konzorciumvezetőként a Fenntartható Energia és Klíma

Akcióterv (SECAP) kidolgozásában működik közre a projektmenedzsment feladatok mellett szakmai megvalósítóként is.

A projekt megvalósítása 2018. március 01-én, a szakmai munkák megvalósítása 2018. májusában kezdődtek meg. A projekt nyitó rendezvényre 2018. április 27-én került sor Veszprémben. A nyitó rendezvényem előadások hangzottak el a projekt céljairól, az üvegházhatású gázok csökkentési lehetőségeiről.

Megyénk 10000 fő feletti városai a SECAP dokumentumot önállóan készítik el *(jelenleg még nem állnak rendelkezésre)*, melyek pénzügyi fedezete az elnyert támogatási forrásból biztosított számukra.

A HACS-ok részére készülő dokumentumok koordinációját a megyei önkormányzat végzi.

A helyi fejlesztési stratégiával rendelkező akció csoportokra (továbbiakban: HACS) a megyei önkormányzat megbízásából HACS-onként egy-egy SECAP dokumentum készül (6 db).

Közbeszerzési eljárás keretében kiválasztásra került a részletes dokumentációt készítő gazdasági szereplő (V-SECAP konzorcium, melynek vezetője a MEGÉRTI Kft).

2018. nyarán a felmérések előkészítését végezte el a nyertes gazdasági szereplő (kérdőívek összeállítása, elérhető adatbázisokból információk összegyűjtése, előzetes kimutatások készítése).

A helyi akciócsoportokkal 2018. őszén (Balatonalmádi, Zirc) és 2019. elején (Halimba, Pápa, Tapolca, Vaszar) részletes megbeszélésekre, mély interjúkra került sor.

Az összegyűjtött adatok, információk, a mély interjúkon elhangzottak alapján a V-SECAP konzorcium elkészítette az egyeztetési dokumentumokat.

A dokumentumokat a HACS-ok véleményezték, a javasolt módosítások többsége a dokumentumokban átvezetésre került.

Az elkészült dokumentumokról

A Veszprém megyei vidékfejlesztési Egyesületek 2011-ben jelölték ki a SECAP bázisévét. A SECAP a következő ágazatok üvegházhatású gáz kibocsátását veszi figyelembe és fogalmaz meg rájuk intézkedéseket:

- önkormányzati működtetésű épületek/létesítmények üzemeltetése;
- nem önkormányzati működtetésben lévő szolgáltató funkciót ellátó épületek/létesítmények üzemeltetése;
- lakóépületek üzemeltetése;
- közvilágítás;
- magán- és kereskedelmi közlekedés és szállítás;
- ipar.

A Veszprém megyei vidékfejlesztési közösségek működési területein keletkező üvegházhatású gáz kibocsátás teljes, fenti forrásokból származó mennyisége az alkalmazott számítási módszertan alapján 2011-ben 656 070 tonna szén-dioxid egyenértéket tett ki.

A legnagyobb kibocsátó ágazatnak a térségben a közlekedés minősült, e szektorból összesen 419 061 tonna szén-dioxid került a légkörbe az Egyesületek területén, ami a teljes kibocsátás 59 %-át képezte.

A második legjelentősebb üvegházhatású gáz kibocsátó szektor az épületüzemeltetés, amelynek révén 181 108 tonna szén-dioxid került a légkörbe az Egyesületek területén, ami a térség teljes kibocsátásának bő negyedét harmadát (28%) képezte.

Az ipar – az Európa Unió Emissziókereskedelmi Rendszerének hatálya alá tartozó létesítmények (Péti Nitrogénművek Zrt., Litéri Erőmű, Pápateszéri Téglagyár, Devecseri Téglagyár) nélkül számított – üvegházhatású gáz kibocsátása 2011-ben 50 347 tonnát tett ki, ami a térség összes kibocsátásának mindössze 8 %-át képezte. Végül a közvilágítás részesedése a települések összesített üvegházhatású gáz kibocsátásából szinte elhanyagolható mértékűnek tekinthető.

A 2011 óta eltelt időszakra jellemző kibocsátási tendenciák felmérése céljából azonos

módszertan alapján 2016-ra, egy ún. köztes évre is elkészült a térség kibocsátási leltára. Ez alapján megállapítható, hogy a SECAP-ban kitűzött – 2011-es állapothoz viszonyított – kibocsátás-csökkentési célok elérése szempontjából kedvező, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátása a Veszprém megyei vidékfejlesztési Egyesületek összesített működési területén az elmúlt években csökkent, mégpedig a végső energiafogyasztás mérséklődését meghaladó mértékben, nagyságrendileg 4 %-kal.

A kibocsátáscsökkentési cél elérése érdekében az Egyesületek a következő intézkedéseket kívánják megvalósítani (egyes Egyesületek – a helyi adottságok függvényében – ennél kevesebb intézkedést vállaltak):

- Önkormányzatok működtetésében lévő épületek 2011 óta megvalósult, illetve folyamatban lévő energiahatékonyság-javításra és megújulóenergia-hasznosításra irányuló energetikai korszerűsítései;
- Önkormányzatok működtetésében lévő épületek energiahatékonyság-javításra irányuló tervezett energetikai korszerűsítései 2020-2030 között
- Önkormányzatok működtetésében lévő épületek 2011 óta megvalósult, illetve folyamatban lévő megújuló alapú villamosenergia-termelésre irányuló fejlesztései
- Önkormányzatok működtetésében lévő épületek megújuló alapú villamosenergia-termelésre irányuló tervezett fejlesztései 2020 és 2030 között
- Lakóépületek komplex energetikai korszerűsítésének ösztönzése a fenntartható építési rendszerek, módszerek lakosság irányába történő promotálása révé
- Lakóépületekhez kapcsolódó megújuló alapú villamosenergia-termelés ösztönzése
- Távhőrendszer korszerűsítése
- Oktatási és egészségügyi intézmények energiahatékonyság-növelésre és megújulóenergia-hasznosításra irányuló energetikai korszerűsítései
- Oktatási és egészségügyi intézmények megújuló alapú villamosenergia-termelésre irányuló fejlesztései
- Szolgáltatásokat végző gazdálkodó szervezetek mintajellegű komplex energetikai korszerűsítései
- Közvilágítási rendszerek energiahatékonyság-javítási célú korszerűsítése
- Gépkocsiállomány megújulásához kapcsolódó kibocsátás-csökkenés
- Elektromosautó-töltőállomások telepítése
- Közösségi közlekedés feltételeinek javítása az igénybevétel növelése céljából, Egyesületi szintű tervek kidolgozása
- Az üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklését célzó forgalomszervezés
- Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
- Közlekedéssel kapcsolatos szemléletformálási tevékenységek
- Energhatékonysági és megújulóenergia-hasznosításra irányuló beruházások ipari létesítményekben
- Megújuló alapú villamosenergia-termelésre irányuló fejlesztések az ipari létesítményekben
- Fotovoltaikus erőművek létesítése
- Lakossági célcsoportra irányuló energiatakarékossági tematikájú szemléletformálás

Az üvegházhatású gázok kibocsátása mellett azonos súlyú feladatként jelentkezik az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásaihoz való alkalmazkodás, mivel a módosuló éghajlati jellemzők a térség társadalmi, gazdasági, természeti rendszereinek egyes elemeire közvetlen, vagy közvetett módon döntő hatást gyakorolnak, aminek következtében azok működése – többnyire kedvezőtlen irányban – minden bizonnyal módosulni fog. A várható változások ugyanakkor többé-kevésbé ismertek, így adott a lehetőség, hogy azokra időben felkészülve, a szükséges alkalmazkodási intézkedéseket megtéve mérsékelni lehessen a kedvezőtlen, veszélyes következmények bekövetkezésének valószínűségét és mértékét

Az Egyesületi szintű SECAP-okban megfogalmazott intézkedések a fenti ágazatok éghajlatváltozással szembeni sérülékenységének mérséklésére irányulnak. Ezek az Egyesületek helyi

adottságainak függvényében részben eltérők, a legjellemzőbb intézkedéstípusok mindazonáltal a következők:

- Zöldfelületek kialakítása, megőrzése
- Települési szintű hőszigetelőterv készítése
- Egészségmegőrző programok lebonyolítása
- Házi orvosi rendszer fenntartása, fejlesztése
- Belterületi vízgazdálkodás fejlesztése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás tükrében
- Külső területi vízgazdálkodás fejlesztése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás tükrében
- Erdőgazdálkodás változó éghajlati feltételekhez igazítása
- Erdőtüzek elleni védekezés színvonalának fenntartása
- Egyeztetések a Balaton vízszintjének szabályozásáról
- Nyári hővédelem megvalósítása a középületekben
- Lakóépületek nyári hővédelmének ösztönzése
- Villámvédelem megvalósítása a középületekben, illetve annak ösztönzése a lakóépületek esetében

A SECAP-okban foglalt intézkedések megvalósíthatóságának kulcsfeltétele a megfelelő pénzügyi források rendelkezésre állása. Érdeemes ugyanakkor hangsúlyozni, hogy az energiahatékonyságra és megújulóenergia-hasznosításra irányuló fejlesztések egyben hozzájárulnak a működési költségek csökkentéséhez is, így a beruházások tökéletes magánszemélyek, illetve gazdálkodó szervezetek esetében – az alkalmazott technológiától és mérettől függően – pótlólagos forrás bevonása nélkül is megtérülhetnek. Az éghajlatváltozás elleni küzdelem fontosságát elismerve ugyanakkor több hazai és nemzetközi forrás is rendelkezésre áll a SECAP-okban foglalt intézkedések végrehajtásához. Ezek egy része vissza nem térítendő támogatás, más része kedvezményes kamatozású hitel. Mindezek mellett az utóbbi években egyre elterjedtebbé váltak az ún. harmadikfeles finanszírozási konstrukciók. Említést érdemel ugyanakkor, hogy az elérhető pénzügyi források döntő többsége az Európai Unió támogatási rendszereiből származik, amelyeknek a következő, 2021-2027 közötti pénzügyi-fejlesztési ciklusban érvényes felhasználási szabályrendszere még nem ismert. A jelenleg rendelkezésre álló információk ugyanakkor azt valószínűsítik, hogy az éghajlatvédelmi, energiahatékonysági célok megvalósításának ösztönzése továbbra is az uniós támogatási politikai alappillérei közé fog tartozni.

A Veszprém megyei SECAP-ban foglalt intézkedések koordinálásáért elsődlegesen, de messze nem kizárólagosan a dokumentumot elfogadó Veszprém Megyei Önkormányzat a felelős, amely a feladatát a Veszprém megyében működő Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező vidékfejlesztési Egyesületek munkaszervezeteivel szorosan együttműködve látja el. Az éghajlatváltozás mérséklése, az ahhoz való alkalmazkodás csak akkor lehet sikeres, ha minél többen elhivatottak a célok elérése érdekében. Éppen ezért az Egyesületek, a Veszprém Megyei Önkormányzat és a települési önkormányzatok közös célja, hogy a térség lakosságának, vállalkozói, gazdálkodói rétegének minél nagyobb hányadát képes megszólítani a következő években, akár széleskörű, lakosságra irányuló, akár célzott, egy-egy társadalmi csoportnak szóló szemléletformálási akciók vagy szűkebb körű egyeztetések, konzultációk ösztönzése révén. Különösen az utóbbiak esetében cél a tartós partneri viszony kialakítása az éghajlatváltozással kapcsolatos témakörökben érdekelt közintézményekkel, szakmai és gazdálkodó szervekkel.

Ennek megvalósítása érdekében az Egyesületek Energhatékonsági Koordinációs Munkacsoportokat hívnak életre, az Energhatékonsági Koordinációs Munkacsoportok évente legalább egy alkalommal üléseznek, áttekintik a térségben megvalósult energetikai fejlesztéseket, azonosítja az egyes felek ilyen irányú igényeit, lehetőségeit, közreműködnek az esetlegesen felmerülő vitás pontok rendezésében, illetve javaslatokat fogalmaznak meg azok elhárítására.

A SECAP-okban foglaltak nyomán követése elengedhetetlenül fontos a végrehajtás során felmerülő nehézségek, hiányosságok mielőbbi korrekciójának érdekében. Az akcióterv nyomán követésének rendjét a Polgármesterek Klíma- és Energhatékonsági Szövetsége szabályozza. Ennek értelemben a megvalósult fejlesztésekről, a végrehajtás feltételrendszerében bekövetezett változásokról kétévente

készül jelentés, míg a megye üvegházhatású gáz kibocsátásának mértékét számszerűsítő leltár négyévente újul meg.

A Veszprém Megyei Önkormányzat TOP-3.2.1-16-VE2-2017-00001 azonosító számú „*Fenntartható Energia és Klíma akcióterv (SECAP) kidolgozása Veszprém megyében*” című projektjének megvalósítása során a **SECAP készítői nehézséget jeleztek**, amelyet a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének (a továbbiakban: Szövetség) honlapján fellelhető információ és a vonatkozó TOP 3.2.1.-16 kódszámú felhívás (a továbbiakban: Felhívás) tartalma alapján nem tudnak feloldani.

(A Polgármesterek Szövetsége 2008-ban jött létre Európában azzal a céllal, hogy közös fórumot teremtsen azoknak a helyi önkormányzatoknak, amelyek önként vállalják, hogy elérik, sőt akár túl is teljesítik az Európai Unió éghajlatvédelemmel és energiahatékonysággal, megújulóenergia-felhasználással kapcsolatos célkitűzéseit, amelyek értelmében 1990 és 2030 között 40%-kal kell csökkenteni az üvegházhatású gázok kibocsátását. Előírás, hogy a Szövetséghez csatlakozó tagok két éven belül kötelesek ún. Fenntartható Klíma- és Energia Akciótervet (a továbbiakban: SECAP) kidolgozni a saját településük területére.)

A probléma lényege az alábbiak szerint foglalható össze:

1. A Felhívás értelmében, a támogatásban részesült projektek esetében az alábbi két feltétel teljesülése egyaránt kötelező:
 - a SECAP-ot kidolgozó Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösség (a továbbiakban: HACS) *csatlakozása* a Szövetséghez (ld. Felhívás 3.4.1.1. fejezet 60) pont);
 - az elkészült Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (a továbbiakban: SECAP) *benyújtása* a Szövetséghez (ld. Felhívás 3.4.2. fejezet 4. pont).
2. A Szövetség **háromféle** formában ajánl fel csatlakozási lehetőséget a különböző területi szereplők számára, ezek a következők (megj.: a definíciók a Szövetség honlapjáról vett idézetek):
 - **aláíró:** E kategóriába tartozik „minden demokratikusan létrehozott, választott képviselőkből álló, bármilyen méretű önkormányzat, függetlenül attól, hogy energia- és klímapolitikájuk megvalósításában melyik szakaszban tartanak”;
 - **koordinátor:** E kategóriába tartoznak „tartományok, régiók, minisztériumok, nagyvárosi területek, helyi önkormányzati társulások, nemzeti minisztériumok... Bármely olyan állami hatóság, amely hivatalosan kötelezettséget vállal arra, hogy az aláírók részére stratégiai útmutatást, és/vagy pénzügyi és technikai támogatást nyújt”.
 - **támogató:** „olyan non-profit szervezetekként (helyi és regionális önkormányzati szövetségek, hálózatok, helyi és regionális energiaügynökségek...) határozhatók meg, amelyek képesek hirdetni a Polgármesterek Szövetségét, valamint mobilizálni és támogatni a tagjaikat és/vagy a helyi hatóságokat a Polgármesterek Szövetsége célkitűzéseinek elérése érdekében”.
3. A kategóriák előző pontban idézett definíciói alapján megállapítható, hogy a **HACS-ok** – jogállásuk alapján – **csak koordinátorként, vagy támogatóként tudnak csatlakozni** a Szövetséghez.
4. A Szövetség a fenti kategóriák közül kizárólag az ún. **aláírók** esetében várja el SECAP kidolgozását, ennek megfelelően csak az e kategóriába tartozó tagok **esetében áll rendelkezésre technikai lehetőség a SECAP-ok feltöltésére.**

Összefoglalva tehát a Felhívás értelmében a SECAP kidolgozására irányuló projekt csak akkor minősül befejezettnek, ha az elfogadott SECAP feltöltése megtörtént a Szövetség honlapjára, ugyanakkor ilyen lehetőség csak az ún. aláíró státuszban lévő tagok számára adott, amilyen formában a HACS-ok nem jogosultak csatlakozni.

A fentiek tükrében állásfoglalást kértünk mind az **Irányító Hatóságtól**, mind a **Nemzeti Koordinátortól**, hogy a HACS-ok elkészült és elfogadás alatt álló SECAP-jainak a Szövetség honlapjára való feltöltésére milyen megoldás alkalmazható.

Érdemi válasz még nem áll rendelkezésünkre.

Rendelkezésünkre álló információk alapján az alábbi javaslattal élünk:

- Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése *aláíróként* csatlakozzon a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségéhez (Covenant of Mayors for Climate and Energy).
- A Közgyűlés hatalmazza fel Elnökét, hogy 2019. április 30-ig Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének (Covenant of Mayors for Climate and Energy) honlapjára feltöltse az elfogadásra került, jelen határozat 1. és 2. számú mellékletében szereplő dokumentumokat.
- A Közgyűlés hívja fel a Veszprém megye területén működő helyi fejlesztési stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösségek figyelmét, hogy az elkészült és rájuk vonatkozó Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP) 2019-2030 dokumentumot tekintsék át, vitassák meg és fogadják el, majd gondoskodjanak annak a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének (Covenant of Mayors for Climate and Energy) honlapjára történő feltöltéséről.

Ezzel egyrészt 2019. április 30-ig a megyei önkormányzat megbízásából elkészült, 6 db HACS-ra vonatkozó SECAP dokumentum összegzése feltöltésre kerülhet a pályázati kiírásnak történő megfelelés érdekében.

Másrészt ezzel párhuzamosan valamennyi HACS önállóan dönt a rá vonatkozó SECAP elfogadásáról és a honlapra való feltöltés módjáról (pld. valamennyi település csatlakozásával, vagy gesztor település kiválasztásával oldják meg).

Fontos azonban, hogy a 10 000 fő feletti városok esetében is elkészüljenek a SECAP dokumentumok, amelyet a városok az elfogadás után önállóan jogosultak feltölteni. Ezért javasoljuk, hogy a Közgyűlés hívja fel Ajka, Balatonfüred, Pápa, Tapolca és Várpalota városok polgármestereinek figyelmét, hogy készítsék el a rájuk vonatkozó Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP) 2019-2030 dokumentumot, majd annak elfogadása után gondoskodjanak a városi SECAP dokumentum Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének (Covenant of Mayors for Climate and Energy) honlapjára történő feltöltéséről.

Mindezzel összességében elérhető, hogy megyénk 5 db 10 000 fő feletti városa, valamint a 6 db megyei HACS önálló SECAP dokumentummal rendelkezzen, és mind a 11 SECAP dokumentum a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének (Covenant of Mayors for Climate and Energy) honlapján feltöltésre kerüljön. Ezzel lehetővé válhat a megye teljes területi lefedettsége, így ha valóban a következő uniós tervezési időszakban klíma- és energiaügyi pályázatoknál közvetlen brüsszeli forrásokhoz feltétel lesz a vonatkozó SECAP megléte és rendelkezésre állása, Veszprém megye települései számára ez biztosítottá válhat.

A POLGÁRMESTEREK ÉGHAJLAT- ÉS ENERGIAPOLITIKAI SZÖVETSÉGE

Mi, az e Szövetséget aláíró polgármesterek – az általunk képviselt település méretétől és a világtérképen való elhelyezkedésétől függetlenül – osztjuk a fenntartható jövőre vonatkozó elképzelést. Ez a közös elképzelés vezérli az egymással összekapcsolódó kihívások – az éghajlatváltozás mérséklésének, az alkalmazkodás és a fenntartható energia – kezelésére irányuló fellépésünket. Együtt készen állunk arra, hogy olyan konkrét és hosszú távú intézkedéseket tegyünk, amelyek környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból stabil feltételeket biztosítanak a mai és a jövőbeli generációk számára. Kollektív felelősséggel tartozunk a fenntarthatóbb, vonzóbb, élhetőbb, ellenállóbb és energiahatékony területek kialakításáért.

MI, A POLGÁRMESTEREK TUDOMÁSUL VESSZÜK AZ ALÁBBIAKAT:

Az éghajlatváltozás már folyamatban van és napjaink egyik legnagyobb globális kihívása, amely azonnali fellépést és együttműködést igényel a helyi, regionális és országos hatóságok között a világ minden részén;

A helyi önkormányzatok az energiatikai átállásnak és az éghajlatváltozás elleni küzdelemnek a polgárokhoz legközelebb eső kormányzati szinten elhelyezkedő, kulcsfontosságú mozgatórugói. A helyi önkormányzatok az éghajlat-politikai fellépésért való felelősségükben osztoznak a regionális és országos kormányzati szintekkel és más felek kötelezettségvállalásaitól függetlenül fel kívánnak lépni. A helyi és regionális önkormányzatok társadalmi és gazdasági helyzetüktől és földrajzi elhelyezkedésüktől függetlenül elsőrendű szerepet töltenek be területük éghajlatváltozás hatásaival szembeni sebezhetőségének csökkentésében. Habár a kibocsátáscsökkentési törekvések már folyamatban vannak, az éghajlatváltozás mérséklését szükségszerűen és elengedhetetlenül kísérniük kell az alkalmazkodást célzó intézkedéseknek;

Az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás többszörös előnyökkel járhatnak a környezet, a társadalom és a gazdaság számára. Ezek együttes kezelés esetén új lehetőségeket kínálnak a fenntartható helyi fejlődés elősegítésére. Ez magában foglalja a befogadó, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenálló és energiahatékony közösségek kiépítését; az életminőség javítását; a beruházás és innováció ösztönzését; a helyi gazdaság fellendítését és a munkahelyteremtést; az érdekelt felek részvételének és együttműködésének megerősítését;

Az energiával és az éghajlattal kapcsolatos kihívások helyi megoldása elősegíti azon törekvésünket, hogy a polgárok számára biztonságos, fenntartható, versenyképes és megfizethető energiát biztosítsunk, következésképpen hozzájárul az energiafüggőség csökkentéséhez és a kiszolgáltatott fogyasztók védelméhez.

MI, A POLGÁRMESTEREK 2050-RE AZ ALÁBBI ELKÉPZELÉST KÍVÁNJUK KÖZÖSEN MEGVALÓSÍTANI:

- A területek dekarbonizációja, következésképpen hozzájárulás a globális felmelegedés átlagos mértékének jóval az iparosodás előtti szintet meghaladó 2°C alatt tartásához, a párizsi COP 21 által 2015 decemberében megkötött nemzetközi éghajlat-változási megállapodással összhangban;
- A területek ellenálló képességének növelése és így módon felkészülés az éghajlatváltozás elkerülhetetlen és hátrányos hatásaira;
- Általános hozzáférés a biztonságos, fenntartható és megfizethető energiaszolgáltatásokhoz mindenki számára, következésképpen az életminőség növelése és az energiabiztonság javítása.

A FENTI ELKÉPZELÉS MEGVALÓSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN MI, A POLGÁRMESTEREK VÁLLALJUK AZ ALÁBBIKAT:

- A CO₂ (és lehetőség szerint más üvegházhatású gázok) kibocsátását a településeink területén **2030-ig legalább 40%-kal** csökkentjük, mégpedig az energiahatékonyság növelése és a megújuló energiaforrások használatának fokozása révén;
- Növeljük az ellenálló képességünket az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás révén;
- Megosztjuk az elképzelésünket, eredményeinket, tapasztalatunkat és az általunk megszerzett know-how-t a helyi és regionális társönkormányzatokkal az EU-n belül és kívül egyaránt, közvetlen együttműködés és egyenrangú tapasztalatcsere útján, nevezetesen a Polgármesterek Globális Szövetségének keretében.

Az általunk képviselt helyi önkormányzatok kötelezettségvállalásainak konkrét intézkedés formájában történő megvalósítása érdekében vállaljuk, hogy követjük az I. mellékletben szereplő lépésenkénti ütemtervet, amely magában foglalja a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv kialakítását, valamint az elért eredmények rendszeres nyomon követését.

MI, A POLGÁRMESTEREK, ÚGY VÉLJÜK, HOGY AZ ALKALMAZKODÁS AZ ALÁBBIKAT IGÉNYLI:

- Határozott politikai irányítás;
- A politikai megbízatáson túlmutató, ambiciózus hosszú távú célkitűzések meghatározása;

- ☛ Koordinált (kölcsön)hatás kialakítása az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás között az összes érintett önkormányzati részleg mobilizációja révén;
- ☛ Ágazatközi és holisztikus területi megközelítés;
- ☛ A megfelelő emberi, műszaki és pénzügyi erőforrások biztosítása;
- ☛ Az összes releváns érdekelt fél bevonása az általunk képviselt önkormányzatok területein belül;
- ☛ A polgárok – mint legfőbb energiafogyasztók, „termelő-fogyasztók” és egy keresletalapú energiarendszer résztvevői – szerepvállalásának fokozása;
- ☛ Azonnali fellépés, nevezetesen mindenképpen kifizetődő rugalmas intézkedések végrehajtása;
- ☛ Intelligens megoldások megvalósítása az energiatikai átállással járó műszaki és társadalmi kihívások kezelése érdekében;
- ☛ Az általunk képviselt helyi önkormányzatok intézkedéseinek rendszeres kiigazítása a nyomon követési és értékelési eljárásban tett megállapításoknak megfelelően;
- ☛ Kombinált horizontális és vertikális együttműködés folytatása a helyi önkormányzatok között és az összes többi kormányzati szinttel.

MI, A POLGÁRMESTEREK ÜDVÖZÖLJÜK:

- ☛ Az Európai Bizottság azon kezdeményezését, amely az éghajlatváltozás mérséklésének és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásnak – mint az éghajlatváltozás elleni küzdelem pilléreinek – egyetlen átfogó kezdeményezés keretében történő megvalósítását és az egyéb releváns uniós politikákkal és kezdeményezésekkel meglévő szinergiák további erősítését célozza;
- ☛ Azt, hogy az Európai Bizottság támogatja a Polgármesterek Szövetsége modelljének a világ többi részére történő kiterjesztését a Polgármesterek Globális Szövetsége révén;
- ☛ Azt, hogy a Régiók Bizottsága az EU helyi és regionális önkormányzatainak intézményesített szócsovéként támogatja a Polgármesterek Szövetségét és annak célkitűzéseit;
- ☛ Azt, hogy a tagállamok, a régiók, a tartományok, a mentorvárosok és más intézményes struktúrák segítséget nyújtanak a helyi önkormányzatoknak a Polgármesterek Szövetsége keretében vállalt, az éghajlatváltozás mérséklését és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást illetően tett kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez.

MI, A POLGÁRMESTEREK FELKÉRJÜK AZ ALÁBBIAKRA:

– A TÖBBI HELYI ÖNKORMÁNYZATOT:

- Csatlakozzanak hozzánk a Polgármesterek Szövetségének közösségében;
- Osszák meg ismereteiket és végezzenek kapacitásépítő tevékenységeket a Polgármesterek Szövetségének keretei között.

– A REGIONÁLIS / ORSZÁGOSNÁL ALACSONYABB SZINTŰ ÖNKORMÁNYZATOKAT:

- Nyújtsanak stratégiai iránymutatást, politikát, műszaki és pénzügyi támogatást cselekvési tervünk (terveink) és a kapcsolódó intézkedések kialakítása, megvalósítása és nyomon követése során;
- Segítsenek a hatékonyabb és integrált fellépésre irányuló együttműködésünk és közös megközelítésünk megvalósításában.

– A NEMZETI KORMÁNYZATOKAT:

- Vállaljanak részt az éghajlatváltozás kezelésében és gondoskodjanak megfelelő politikáról, műszaki és pénzügyi támogatásról az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó helyi stratégiáink kialakításához és végrehajtásához;
- Vonják be a helyi önkormányzatokat az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló nemzeti stratégiák kialakításába és végrehajtásába;
- Gondoskodjanak a finanszírozási mechanizmusokhoz való megfelelő hozzáférésről a klímával és energiával kapcsolatos helyi fellépések támogatása érdekében;
- Ismerjék el helyi törekvéseink hatását, vegyék figyelembe szükségleteinket és képviseljék véleményünket az európai és nemzetközi klímaügyi eljárásokban.

– **AZ EURÓPAI INTÉZMÉNYEKET:**

- Szilárdítsák meg azokat a politikai kereteket, amelyek az éghajlattal és energiával kapcsolatos helyi stratégiák és városok közötti együttműködés végrehajtásának támogatására irányulnak;
- Nyújtsanak részünkre megfelelő működési, műszaki és promóciós támogatást;
- Továbbra is érvényesítsék a Polgármesterek Szövetségét a releváns politikai területeken, támogassák az Európai Unió programjait és tevékenységeit és eközben vonjanak be bennünket az előkészítés és végrehajtás szakaszaiba;
- Továbbra is kínáljanak finanszírozási lehetőséget kötelezettségvállalásaink teljesítéséhez, valamint olyan, a projektfejlesztéshez kapcsolódó, célzott segítségnyújtási eszközöket, amelyek segítenek a beruházási programok fejlesztésében, pályáztatásában és elindításában;
- Ismerjék el az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás terén betöltött szerepünket és az e területen tett erőfeszítéseinket, valamint osszák meg a nemzetközi közösséggel az elért eredményeinket.

– **EGYÉB ÉRINTETTEKET¹:**

- Hasznosítsák és osszák meg az olyan szakismereteiket, megszerzett know-how-jukat, műszaki és anyagi forrásaikat, amelyek kiegészítik és erősítik helyi törekvéseinket, fokozzák a kapacitásépítést, elősegítik az innovációt és ösztönzik a beruházást;
- Vállaljanak aktív szerepet az energiarendszer átalakításában, és a közösségi fellépésben való részvétellel támogassanak bennünket.

¹ PI. magánszektor, pénzügyi intézmények, civil társadalom, tudományos közösség és akadémia.

I. MELLÉKLET POLGÁRMESTEREK SZÖVETSÉGE : LÉPÉSEK ÉS IRÁNYELVEK

KÖZÖS ÜTEMTERV EGY KÖZÖS ELKÉPZELÉSHEZ:

Az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló célkitűzéseik elérése érdekében a Polgármesterek Szövetségének aláírói több konkrét lépés megtételére vállalnak kötelezettséget:

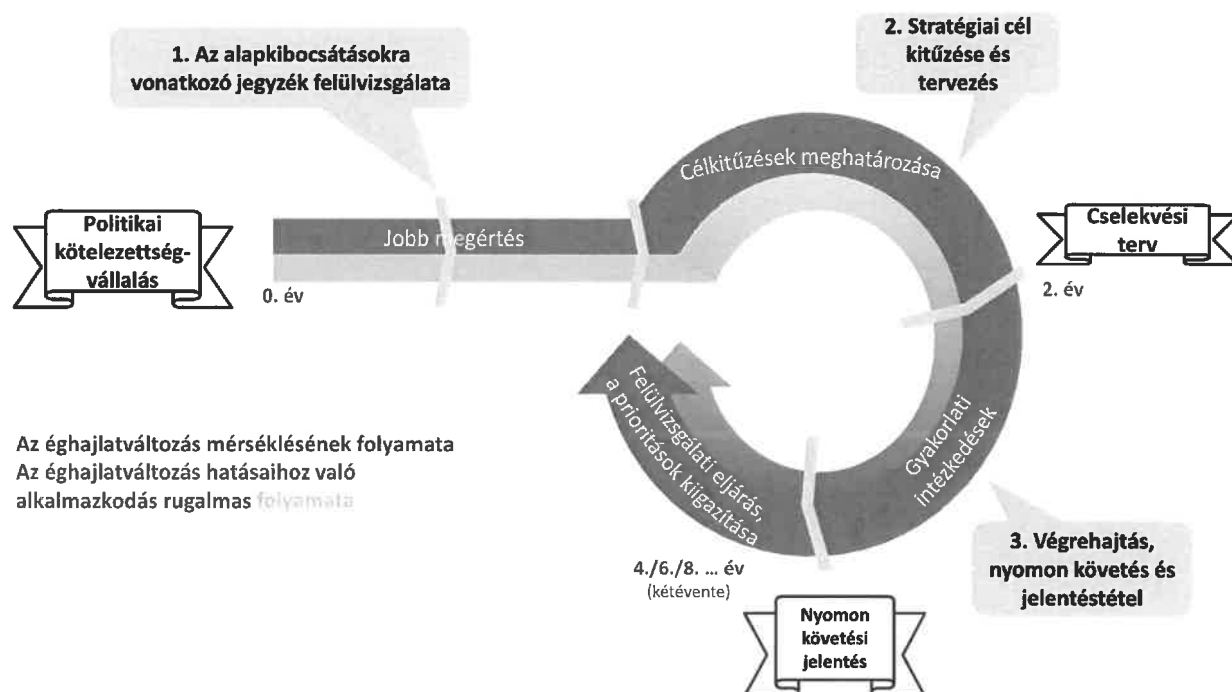
LÉPÉSEK PILLÉREK	AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS MÉRSÉKLÉSE	AZ HATÁSAIHOZ ALKALMAZKODÁS VALÓ
1. Bevezetés és az alapkibocsátásokra vonatkozó jegyzék felülvizsgálata	Az alapkibocsátásokra vonatkozó jegyzék elkészítése	Az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázat- és sebezhetőségi elemzés elkészítése
2. Stratégiai cél kitűzése és tervezés	Fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv (SECAP) benyújtása és az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos elképzelések érvényesítése a releváns szakpolitikákban, stratégiákban és tervekben <u>a képviselő-testület határozatának meghozatalától számított két éven belül</u>	
3. Végrehajtás, nyomon követés és jelentéstétel	Jelentés az elért eredményekről <u>kétévente a SECAP benyújtását követően,</u> a kezdeményezés platformján	

** Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos stratégiának a SECAP részét kell képeznie és/vagy azt külön dokumentum(ok)ban kell kidolgozni és érvényesíteni. Az aláírók szabadon választhatnak formát – lásd az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodási folyamatra vonatkozó alábbi pontot.*

Az első két év a terv megalapozására szolgál és a szükséges intézkedések megtétele érdekében a hangsúly a helyzet felmérésére (fő kibocsátási források és azok csökkentési potenciáljai, fő éghajlat-változási kockázatok és sebezhetőségek, valamint az ezekkel kapcsolatos jelenlegi/jövőbeni kihívások), az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos prioritások és korai hasznok meghatározására, a társadalmi (közösségi) részvétel erősítésére és a kellő erőforrások és kapacitások mozgósítására helyeződik. A rákövetkező évek a változás felgyorsítása érdekében kezdeményezett fellépések és projektek megerősítésére és fokozására összpontosítanak.

A HELYI ADOTTSÁGOKHOZ HOZZÁIGAZÍTHATÓ RUGALMAS FOLYAMATOK:

Az éghajlatváltozás mérséklésének folyamata
Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás rugalmas folyamata

A Polgármesterek Szövetsége cselekvési keretet hoz létre, amely segíti a helyi önkormányzatokat abban, hogy az éghajlatváltozás mérséklésével és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos célkitűzéseket megvalósítsák, és eközben figyelembe vegyék a helyi sokszínűséget. Az aláíró települések rugalmasan választhatják meg helyi intézkedések végrehajtásának legjobb módját. Bár a prioritások különböznek, a helyi önkormányzatoknak arra kell törekedniük, hogy integrált és holisztikus módon lépjenek fel.

– Az éghajlatváltozás mérséklésének folyamata

Az éghajlatváltozás mérséklésének folyamata bizonyos mértékű mozgásteret biztosít az aláírók számára – főleg a kibocsátási jegyzékeket illetően (pl. referenciaév, legfontosabb kezelendő területek, a számításokhoz használt kibocsátási tényezők, a jelentéshez használt kibocsátási egységek² stb.).

– Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás folyamata

Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás folyamata megfelelően rugalmas maradt ahhoz, hogy integrálja az új ismereteket és megállapításokat, és tükrözze az aláírók változó körülményeit és kapacitásait. Éghajlatváltozással kapcsolatos kockázat- és sebezhetőségi elemzést kell elvégezni a megállapodás szerinti kétéves időkereten belül. Az eredmények megalapozzák annak meghatározását, hogyan tehető a terület ellenállóbbá. Az éghajlatváltozás

² Az aláírók választhatnak, hogy kibocsátásaikat CO₂-ben (szén-dioxidban) vagy CO₂-vel egyenértékű egységben jelentik-e. Az utóbbi módszer alkalmazása lehetővé teszi más üvegházhatású gázok, nevezetesen a CH₄ (metán) és az N₂O (dinitrogén-oxid) kibocsátásának figyelembevételét is.

hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos stratégia, amelyet be kell építeni a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervbe és/vagy érvényesíteni kell az egyéb releváns tervezési dokumentumokban, idővel megerősíthető és kiigazítható. Először mindenképpen kifizetendő intézkedéseket ajánlatos mérlegelni és az évek során azokat más intézkedésekkel kiegészíteni (pl. a helyzet kétévenkénti újraértékelésekor, a cselekvési terv felülvizsgálatai során) – ez kellő időben és alacsonyabb költség mellett teszi lehetővé az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást.

HITELT ÉRDEMLŐ, ÁTLÁTHATÓ MOZGALOM:

- Politikai jóváhagyás:** A kötelezettségvállalást, a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervet és más releváns tervezési dokumentumokat a képviselő-testület határozatával/döntésével kell megerősíteni. Ez lehetővé teszi a hosszú távú politikai támogatás biztosítását.
- Megalapozott, következetes, átlátható és harmonizált adat-összeállítási és jelentési keret:** A Polgármesterek Szövetségének módszertana a települések, régiók és városhálózatok tapasztalatain alapul, az Európai Bizottsággal együtt kialakított szilárd műszaki és tudományos alapokon nyugszik. Közös módszertani elvek és jelentéstételi sablonok kialakítására került sor, amelyek lehetővé teszik az aláírók számára, hogy strukturált és szisztematikus módon kövessék nyomon, jelentsék és hozzák nyilvánosságra az általuk elért eredményeket. A benyújtott fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervet a Polgármesterek Szövetségének weboldalán található, online aláírói profilban teszik közzé. Ezáltal biztosítható az éghajlatváltozással kapcsolatos helyi intézkedések átláthatósága, számonkérhetősége és összehasonlíthatósága.
- A megtett erőfeszítések elismerése és nagyfokú láthatósága:** A jelentéstételi sablonok használatával összegyűjtött egyéni és kollektív eredményeket azért teszik közzé – a Polgármesterek Szövetségének weboldalán –, hogy ösztönözzék és elősegítsék az adatcserét és az önértékelést. A Polgármesterek Szövetségének keretében végzett jelentéstétel lehetővé teszi az aláírók számára, hogy bizonyítsák helyi intézkedéseik széles körű gyakorlati hatásait. A Polgármesterek Szövetségének jelentéstételi keretében összeállított adatok továbbá a helyi intézkedésekről alapvető visszajelzést adnak a nemzeti, európai és nemzetközi döntéshozóknak.
- Az aláírók által jelentett adatok értékelése:** Ez a minőségellenőrzés hozzájárul a Polgármesterek Szövetsége teljes kezdeményezése hitelességének és megbízhatóságának biztosításához.
- Felfüggesztés meg nem felelés esetén:** Az aláírók elfogadják, hogy a kezdeményezésben való részvételüket felfüggesztik – a Polgármesterek Szövetségének Irodája által

megküldött előzetes írásbeli értesítést követően –, amennyiben a fent említett dokumentumokat (azaz a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervet és a nyomon követési jelentéseket) az előírt határidőkön belül nem nyújtják be. Ez az eljárás biztosítja a kötelezettségvállalásaikat teljesítő, más aláírókkal szembeni átláthatóságot, stabilitást és méltányosságot.

II. MELLÉKLET HÁTTÉR ÉS KONTEXTUS

A Polgármesterek Szövetségének aláírói a következő megfontolások teljes körű ismeretében csatlakoznak a mozgalomhoz:

- Az Éghajlat-változási Kormányközi Testület (IPCC) az ötödik értékelő jelentésében újból megerősítette, hogy az éghajlatváltozás valós jelenség, és az emberi tevékenység továbbra is kihat a Föld éghajlatára;
- Az IPCC megállapításai szerint az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás egymást kiegészítő megközelítések, amelyek – különböző időtávokon belül – az éghajlatváltozás hatásaiban rejlő veszélyek csökkentésére irányulnak;
- A nemzeti kormányok az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményének (UNFCCC) keretében azt a kollektív célt tűzték ki, hogy a globális felmelegedés átlagos mértékét az iparosodás előtti szinthez képest jóval 2°C fok alatt tartják;
- A nemzeti kormányok a Rio+20 ENSZ-konferencia keretében megállapodtak több fenntartható fejlődési célkitűzésben (SDG-k); ezeken belül az SDG7 értelmében a nemzetközi közösségnek *megfizethető, megbízható, fenntartható és korszerű energiához való hozzáférést kell biztosítani mindenki számára*, az SDG11 értelmében *befogadóvá, biztonságossá, ellenállóvá és fenntarthatóvá kell tenni a városokat és településeket*, az SDG13 értelmében pedig *sürgősen fel kell lépni az éghajlatváltozás és annak hatásai elleni küzdelem érdekében*;
- Az ENSZ Főtitkára által 2011-ben indított, a Fenntartható energiát mindenkinek címet viselő kezdeményezés az alábbi három, egymással összefüggő célkitűzés 2030-ra történő megvalósítására összpontosít: *„hozzáférés biztosítása mindenki számára a modern energiaszolgáltatásokhoz”, „az energiahatékonyság javítása globális mértékének megduplázása” és „a megújuló energiák arányának duplájára növelése a globális energiaszerkezetben”*;
- Az Európai Bizottság (EB) a Polgármesterek Szövetségét 2008-ban, az Alkalmazkodó polgármesterek kezdeményezést pedig – az Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásról szóló uniós stratégia (EB, 2013) kulcsfontosságú intézkedéseként – 2014-ben indította útjára annak érdekében, hogy a helyi önkormányzatokat bevonja és támogassa az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések megtételében;
- Bevezetése óta a Polgármesterek Szövetsége alapvető uniós eszköznek számít az energiarendszer átalakításának meggyorsítása és az energiaellátás biztonságának

javítása vonatkozásában, amelyet a Bizottság az energiaunió stratégiájában (EB, 2015) és az európai energiabiztonsági stratégiában (EB, 2014) is megerősített;

- 2014 októberében az EU elfogadta a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretet, amely új éghajlat- és energiapolitikai célokat tűz ki: az üvegházhatásúgáz-kibocsátást legalább 40%-kal kell csökkenteni az Unióban, az EU-ban felhasznált energia legalább 27%-át megújuló energiaforrásokból kell fedezni, valamint legalább 27%-os energiamegtakarítást kell elérni;
- 2011-ben az Európai Bizottság elfogadta „Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, versenyképes gazdaság 2050-ig történő megvalósításának ütemtervét”, amelynek célja, hogy 2050-re az üvegházhatású gázok EU-n belüli kibocsátása az 1990-es szinthez képest 80-95%-kal csökkenjen – ezt a kezdeményezést az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa is üdvözölte.
- A Régiók Bizottsága (RB) hangsúlyozza a Polgármesterek Szövetségének további támogatására irányuló megerősített kötelezettségvállalását; e támogatás pl. az RB keretében létrehozott, célzott platform révén és más eszközökkel valósul meg a Szövetség jövőjéről kiadott véleményben (ENVE-VI-006) felvázolt módon.

III. MELLÉKLET SZÓSZEDET

- ☛ **Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás:** az éghajlatváltozás hátrányos hatásainak előrejelzésére, az általuk potenciálisan előidézhető károk megelőzésére és mérséklésére, illetve az adódó lehetőségekből származó előnyök kiaknázására irányuló intézkedések.
- ☛ **Éghajlatváltozás:** az idők során az éghajlatban bekövetkezett bármely változás, függetlenül attól, hogy az természetes változékonyság következménye vagy emberi tevékenység eredménye-e.
- ☛ **Kibocsátási jegyzék:** egy adott évben a Polgármesterek Szövetsége valamely aláírója energiafogyasztásának eredményeként kibocsátott üvegházhatású gázok (CO₂ vagy CO₂-val egyenértékű gázok) mennyiségének meghatározása – lehetővé teszi az elsődleges kibocsátási források és azok csökkentési potenciáljának meghatározását.
- ☛ **Mérséklés:** a légkörbe kibocsátott üvegházhatású gázok koncentrációjának csökkentésére irányuló intézkedések.
- ☛ **Nyomon követési jelentés:** olyan dokumentum, amelynek a rájuk vonatkozó SECAP benyújtásától számított két év elteltével történő benyújtására a Polgármesterek Szövetségének aláírói kötelezettséget vállalnak, és amely felvázolja a SECAP végrehajtásának időközi eredményeit – e jelentés célja, hogy nyomon kövesse az előirányzott célkitűzések elérését.
- ☛ **Mindenképpen kifizetődő (az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos) opciók:** olyan tevékenységek, amelyek azonnali gazdasági és környezeti előnyöket nyújtanak. Ezek minden valószínű éghajlat-változási forgatókönyv esetén érdemlegesek.
- ☛ **Termelő-fogyasztók:** Proaktív fogyasztók, olyan fogyasztók, akik az energia fogyasztása mellett annak termeléséért is felelősséget vállalnak.
- ☛ **Ellenálló képesség:** a társadalmi vagy ökológiai rendszer azon képessége, hogy elnyelje a zavarokat és eközben fenntartsa a működés változatlan alapvető módjait, és hogy képes alkalmazkodni a stresszhez és a(z éghajlat)változáshoz.
- ☛ **Kockázat- és sebezhetőségi elemzés:** olyan elemzés, amely meghatározza a kockázat jellegét és mértékét azon potenciális veszélyek elemzése és a sebezhetőség felmérése révén, amelyek az emberek személyét, vagyonát, megélhetését és a számukra szükséges környezetet veszélyeztethetik vagy sérthetik – lehetővé teszi a kritikus területek meghatározását és ezáltal információt nyújt a döntéshozatalhoz. Az értékelés vonatkozhat az árvizekkel, a szélsőséges hőmérsékleti értékekkel és a hóhullámokkal, a szárazsággal és a vízhiánnyal, a viharokkal és más szélsőséges időjárási eseményekkel,

a fokozott erdőtűzekkel, a tengerszint emelkedésével és a parti erózióval (ha van ilyen) kapcsolatos kockázatokra.

- **Kockázat:** Azon társadalmi, gazdasági vagy környezetvédelmi értelemben vett (pl. életet, egészségi állapotot, megélhetést, eszközöket és szolgáltatásokat érintő) káros következmények, illetve veszteségek valószínűsége, amelyek egy adott közösséget vagy egy meghatározott jövőbeli időszak során érzékeny körülmények közt lévő társadalmat érintenek.
- **A fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv (SECAP):** Kulcsfontosságú dokumentum, amelyben a Polgármesterek Szövetségének egyik aláírója felvázolja, hogy hogyan kívánja teljesíteni kötelezettségvállalásait. Az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedéseket, valamint időkereteket és kijelölt feladatokat határoz meg a célkitűzések elérése érdekében.
- **Sebezhetőség:** annak mértéke, hogy a rendszer mennyire érzékeny az éghajlatváltozás hátrányos hatásaira – ideértve az éghajlat változékonyságát és a szélsőséges időjárási viszonyokat – és mennyire nem képes azokat kezelni (az ellenálló képesség ellentéte).

Alulírott, [a polgármester (vagy egyenértékű képviselő) neve], [a település megnevezése] [polgármestere stb.] [az önkormányzat képviselő-testülete stb.]-tól/től [dátum]. napján megbízást kaptam arra, hogy az alábbiakban összefoglalt hivatalos kötelezettségvállalási dokumentumban rögzített kötelezettségvállalások teljes körű ismeretében a képviseletében csatlakozzok a **Polgármesterek Éghajlat- és energiapolitikai Szövetségéhez**.

A fentiek alapján az általam képviselt helyi önkormányzat elsődlegesen az alábbi kötelezettségvállalásokat teszi:

- ☛ A CO₂ (és lehetőség szerint más üvegházhatású gázok) kibocsátását a területén 2030-ig legalább 40%-kal csökkenti az energiahatékonyság növelése és a megújuló energiaforrások használatának fokozása révén;
- ☛ Növeli az ellenálló képességét az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás révén.

E kötelezettségvállalások konkrét intézkedés formájában történő érvényesítése érdekében az általam képviselt helyi önkormányzat vállalja, hogy követi az alábbi lépéseket:

- ☛ Az **alapkibocsátásokra vonatkozó jegyzék** készítése és az **éghajlatváltozással kapcsolatos kockázat- és sebezhetőségi elemzés** elvégzése;
- ☛ **Fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv** benyújtása az önkormányzati képviselő-testület fent megjelölt napon meghozott határozatától számított két éven belül;
- ☛ **Jelentés az eredményekről** a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési terv benyújtását követően legalább két évente, értékelés, nyomon követés és ellenőrzés végzése céljából.

Elfogadom, hogy az általam képviselt helyi önkormányzat részvételét a kezdeményezésben felfüggesztik – a Polgármesterek Szövetségének Irodája által megküldött előzetes írásbeli értesítést követően –, amennyiben a fent említett dokumentumokat (azaz a fenntartható energiával és éghajlatváltozással kapcsolatos cselekvési tervet és az eredményekről szóló jelentéseket) az előírt határidőkön belül nem nyújtja be.

[A helyi önkormányzat megnevezése és teljes címe]

[A kapcsolattartó személy neve, e-mail címe és telefonszáma]

ALÁÍRÁS